

Wystąpienie pokontrolne

Z kontroli przeprowadzonej na podstawie art. 34a w zw. z art. 5c pkt 3, art. 33 ust. 3 pkt 1-2 i ust. 4-6 ustawy o systemie oświaty z dnia 07.09.1991 r. w Przedszkolu nr 87 ul. Czesława 6a 61-575 Poznań w dniach **od 16.07.2015 r. do 22.07.2015 r.** Kontrolę przeprowadziła Jadwiga Mazur, pracownik Biura Audytu Wewnętrznego i Kontroli Urzędu Miasta Poznania. Kontrola ujęta jest w planie kontroli Biura Audytu Wewnętrznego i Kontroli na rok 2015, zatwierdzonym przez Prezydenta Miasta Poznania. Kontrolę przeprowadzono w trybie i na zasadach określonych w Zarządzeniu Nr 873/2012/P Prezydenta Miasta Poznania z dnia 21 grudnia 2012 r. w sprawie zasad i trybu przeprowadzania kontroli z upoważnienia Prezydenta Miasta Poznania przez Urząd Miasta Poznania. Zawiadomienie o kontroli **akta kontroli str. 1-3.** W trakcie wykonywania czynności kontrolnych stwierdzono okoliczności wskazujące na naruszenie dyscypliny finansów publicznych. Zgodnie z § 41 Zarządzenia Nr 873/2012/P Prezydenta Miasta Poznania z dnia 21.12.2012 r. zachodzi konieczność zmiany trybu kontroli z uproszczonego na zwykły. Treść pisma w sprawie zmiany trybu kontroli **akta kontroli str. 4.**

I. Przepisy będące odniesieniem dla prowadzonej kontroli

- ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U.2013.885 j.t.),
- ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 Nr 330 j.t.),
- ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 j.t.),
- ustawa z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. 2014.1202 j.t.),
- ustawa z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. z 2013 r. Nr 168 j.t.),
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (j.t. Dz. U. z 2013 r. poz. 289),

- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U.2014. 1053 j.t. ze zmianami),
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2014 Nr 119),
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz.U.2013.1344),
- uchwała Nr LXXX/1233/V/2010 Rady Miasta Poznania z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie wydzielonego rachunku dochodów jednostek budżetowych Miasta Poznania, prowadzących działalność określoną w ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty ze zmianami dokonanymi Uchwałą Nr XXXV/517/2012 Rady Miasta Poznania z dnia 10 lipca 2012 r. zmieniającą Uchwałę Nr LXXX/1233/V/2010 Rady Miasta Poznania z dnia 9 listopada 2010 r. ostatnia zmiana uchwała Nr LXXIII/1148/VI/2014 z dnia 23 września 2014 r.,
- ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. 2011.177.1054 ze zmianami),
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 20 grudnia 2013 r. w sprawie zwolnień od podatku od towarów i usług oraz warunków stosowania tych zwolnień (Dz. U. 2013.1722 ze zmianami),
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 3 grudnia 2013 r. w sprawie wystawiania faktur (Dz. U. 2013.1485),
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 23 grudnia 2013 r. w sprawie towarów i usług, dla których obniża się stawkę podatku od towarów i usług, oraz warunków stosowania stawek obniżonych (Dz. U. 2013.1719),
- zarządzenie Nr 1/2014/P Prezydenta Miasta Poznania z dnia 02.01.2014 r. w sprawie zasad prowadzenia rozliczeń podatku od towarów i usług oraz sporządzania deklaracji VAT przez Miasto Poznań (zmienione zarządzeniem Nr 397/2014/p z dnia 30.06.2014 r.),
- Pismo Okólne Nr 1/2014 Prezydenta Miasta Poznania z dnia 2 stycznia 2014 r. w sprawie instrukcji do jednolitego planu kont dla jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych.

II. Cel kontroli

Celem kontroli jest ocena prawidłowości prowadzonej gospodarki finansowej, sprawdzenie rzetelności prowadzonej ewidencji dochodów i wydatków, sprawdzenie zgodności sporządzanych sprawozdań z ewidencją księgową oraz gospodarowanie mieniem.

Kontrolę przeprowadza się pod względem następujących kryteriów:

- legalności, która obejmuje zgodność działania z przepisami prawa powszechnie obowiązującego, przepisami prawa wewnętrznego, umowami, decyzjami w sprawach indywidualnych oraz innymi rozstrzygnięciami podjętymi przez uprawnione podmioty,
- gospodarności, czyli zgodności działań kontrolowanej jednostki z zasadami efektywnego gospodarowania (tj. oszczędności i minimalizacji nakładów/kosztów prowadzonych działań przy zachowaniu wymaganej jakości) i wydajności (tj. uzyskania najlepszych efektów przy możliwie najmniejszych nakładach,
- celowości, która obejmuje zgodność z celami określonymi dla kontrolowanej jednostki lub działalności, stosownie do metod i środków odpowiednich dla osiągnięcia tych celów, przy czym skuteczność rozumie się, jako stopień zgodności pomiędzy zamierzonymi a faktycznymi skutkami działalności,
- rzetelności, która obejmuje wypełnianie obowiązków z należytą starannością, sumiennie i terminowo, wykonywanie zobowiązań zgodnie z ich treścią, przestrzeganie wewnętrznych reguł funkcjonowania jednostki, dokumentowanie określonych działań lub stanów faktycznych zgodnie z rzeczywistością, we właściwej formie i wymaganych terminach.

III. Zakres kontroli oraz okres objęty kontrolą

A) Kontrola wewnętrznych regulacji i ich realizacja w kontrolowanej jednostce w 2014 roku.

B) Sprawdzenie wykonania planu finansowego dla wybranych dochodów i wydatków ujętych w §§ klasyfikacji budżetowej za okres od 01.12.2014 r. do 31.12.2014 r.

Kontrolą objęto:

- stosowanie procedur kontroli dochodów i wydatków dokonywanych ze środków publicznych, w tym zgodności z planem finansowym,
- stosowanie zasad wstępnej oceny celowości ponoszonych wydatków,
- prawidłowość prowadzenia ksiąg rachunkowych,

- prawidłowość sporządzania sprawozdań budżetowych, sprawozdań w zakresie operacji finansowych, sprawozdania finansowego, badanie zgodności danych wykazanych w ww. sprawozdaniach z ewidencją księgową,
- prawidłowość ujmowania operacji gospodarczych i finansowych w księgach rachunkowych,
- zasady gospodarowania mieniem.

W toku czynności kontrolnych sprawdzono także:

- prawidłowość sporządzenia deklaracji elementarnej VAT-7e za grudzień 2014 r. pod względem formalnym i rachunkowym,
- zgodność danych, wynikających z rejestrów sprzedaży i zakupu z deklaracją,
- prawidłowość odzwierciedlenia w dokumentacji źródłowej wszystkich czynności sprzedażowych i zakupowych, dokonanych przez Jednostkę w okresie objętym kontrolą.

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o obowiązujące w 2014 r. przepisy prawa.

IV. Przeprowadzone kontrole zewnętrzne realizacja wydanych zaleceń pokontrolnych

W okresie ostatnich trzech lat Biuro Audytu Wewnętrznego i Kontroli nie prowadziło kontroli w Przedszkolu nr 87.

V. Informacje ogólne o jednostce

A. Sprawdzenie wewnętrznych regulacji w zakresie gospodarki finansowo - księgowej obowiązujących w kontrolowanej jednostce w 2014 roku, w tym w zakresie podatku VAT

1. Ustalenia szczegółowe:

1.1. Przedszkole nr 87 prowadzi działalność organizacyjno-prawną w formie jednostki budżetowej w oparciu o Statut, który zatwierdzony został uchwałą Rady Pedagogicznej Nr 5/2013/2014 w dniu 19.02.2014 r. Działalność przedszkola w imieniu organu prowadzącego tj. Miasta Poznania nadzoruje Wydział Oświaty Urzędu Miasta Poznania. Nadzór pedagogiczny sprawuje Wielkopolski Kurator Oświaty. Gospodarka finansowa prowadzona jest w oparciu o zasady określone w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. 2013 poz.885) oraz w oparciu o przepisy wykonawcze wydane na podstawie ww. ustawy.

1.2. Zasady rachunkowości zostały wprowadzone zarządzeniem Dyrektora nr 5/2014 z dnia 02.01.2014 r. Oceny prawidłowości opracowania polityki dokonano w kwestionariuszu kontroli **akta kontroli str. 5-9**. Kopia polityki rachunkowości **akta kontroli str.10-27**.

Pismem Okólnym nr 1/2014 Prezydenta Miasta Poznania z dnia 2 stycznia 2014 r. wprowadzono wzorcową instrukcję do Zakładowego Planu Kont dla jednostek budżetowych, zakładów budżetowych, jako wytyczną do sporządzania jednolitych zasad (polityki) rachunkowości w jednostkach organizacyjnych Miasta Poznania. Po analizie polityki rachunkowości, ustalono, że dyrektor jednostki nie dokonał aktualizacji polityki rachunkowości w stosunku do powyższych wytycznych. Poniżej zestawiono nieprawidłowości dotyczące polityki rachunkowości.

1.2.2 Nieprawidłowości

W wyniku analizy wprowadzonej do stosowania polityki rachunkowości w Przedszkolu nr 87 stwierdzono naruszenie postanowienia art. 10 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości poprzez brak zapisu dotyczącego metod wyceny aktywów, tzn. należności, materiałów i zapasów, środków pieniężnych na rachunkach bankowych i w kasie, nie opisano zasady wyceny pasywów oraz zasad ustalania wyniku finansowego.

Naruszono postanowienia art. 10 ust. 1 pkt 3 i 3 c cytowanej powyżej ustawy, ponieważ kierownik jednostki w polityce rachunkowości nie ustalił techniki prowadzenia ksiąg rachunkowych oraz nie określił wersji oprogramowania i daty jego eksploatacji.

1.3. Gospodarkę finansową w Przedszkolu nr 87 w okresie objętym kontrolą regulowały niżej wymienione zarządzenia:

- zarządzenie nr 27/2014 z dnia 22.04.2014 r. w sprawie wprowadzenia instrukcji sporządzania, obiegu i kontroli oraz archiwizowania dowodów księgowych,
- zarządzenie nr 6/2014 z dnia 02.01.2014 r. w sprawie wprowadzenia procedur zasad ewidencji i gospodarowania drukami ścisłego zarachowania. Kopia dokumentu **akta kontroli str. 28**,
- zarządzenie nr 10/2014 z dnia 02.01.2014 r. w sprawie zasad gospodarki magazynowej,
- zarządzenie nr 17/2014 z dnia 02.01.2014 r. w sprawie procedur ewidencji i sporządzania sprawozdań budżetowych Rb-WSa w zakresie wydatków strukturalnych ponoszonych przez Przedszkole nr 87,
- zarządzenie nr 4/2014 z dnia 02.01.2014 r. dotyczące wprowadzenia procedur inwentaryzacyjnych,
- zarządzenie nr 15/2014 z dnia 02.01.2014 r. w sprawie wprowadzenia procedur gospodarki kasowej. Kopia dokumentu **akta kontroli str. 29-33**.

2. Inne unormowania obowiązujące w jednostce.

Wykaz obowiązujących w 2014 r. unormowań **akta kontroli str. 34-37**. Unormowania zestawione w aktach kontroli nie podlegały ocenie przez kontrolera.

3. Kierownictwo jednostki

3.1. Dyrektorem Przedszkola nr 87 w okresie poddanym kontroli była **Pani Alina Małgorzata Skrobek**, która funkcję tą pełni od 01.09.2005 r. do chwili obecnej. Ostatnie powierzenie stanowiska zarządzenie Nr 320/2010/P Prezydenta Miasta Poznania z dnia 15.06.2010 r. na czas od dnia 1 września 2010 r. do 31 sierpnia 2015 r. Kopia powierzenia stanowiska wraz z kopią pełnomocnictwa **akta kontroli str. 38-39**. Obowiązki wicedyrektora pełni **Pani H. W.** Wymieniona osoba została wyznaczona do pełnienia w zastępstwie obowiązków dyrektora Przedszkola Nr 87 na podstawie Zarządzenia Nr 696/2014 Prezydenta Miasta Poznania z dnia 25.11.2014 r. Kopia dokumentu **akta kontroli str. 40**.

3.1. Główny księgowy jednostki

Na stanowisku głównego księgowego zatrudniona jest **Pani J.G.** od dnia 1.03.2007 r. Pierwsza umowa o pracę zawarta została na czas określony do dnia 31.12.2010 r. Kolejną umowę zawarto dnia 30.12.2010 r. również na czas określony do dnia 31.01.2017 r. wymiar czasu pracy 0,50 etatu. Ww. posiada wykształcenie średnie - technik ekonomista oraz ponad sześcioletni staż pracy na stanowisku głównego księgowego. Z przedłożonej dokumentacji wynika, że **Pani J.G.** spełnia wymogi art. 54 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U.2013.885 j.t.), ustalone dla stanowiska głównego księgowego. Kontroler stwierdził, iż w aktach osobowych znajduje się dokument o nazwie „Zapytanie o udzielenie informacji o osobie” z dnia 8.04.2009 r. z adnotacją „Nie figuruje w Kartotece Karnej Krajowego Rejestru Karnego” oraz zakres czynności i obowiązków służbowych. Dyrektor jednostki na podstawie art. 53 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U.2013.885 j.t.) powierzył głównej księgowej obowiązki wynikające z art. 54 ust. 1 cytowanej ustawy w zakresie:

- prowadzenia rachunkowości,
- wykonywania dyspozycji środkami pieniężnymi,
- dokonywania wstępnej kontroli zgodności operacji gospodarczych i finansowych z planem finansowym,
- dokonywania wstępnej kontroli kompletności i rzetelności dokumentów dotyczących operacji gospodarczych i finansowych.

Zakres obowiązków został podpisany przez główną księgową oraz dyrektora jednostki. Kopia zakresu czynności **akta kontroli str. 41-43.**

4. Gospodarowanie mieniem

4.1. Decyzją Nr GN.XVII//72244-58/10 z dnia 7.12.2010 r. orzeczono odstąpienie w trwałą zarząd na rzecz Przedszkola nr 87 nieruchomości będącą własnością Miasta Poznania na czas nieoznaczony. Decyzja podpisana została z up. Prezydenta Miasta przez z-cę dyrektora Wydziału Gospodarki Nieruchomościami. Kopia decyzji **akta kontroli str. 44-45.**

Przedszkole nr 87 posiada następujący majątek trwałą stan na dzień 31.12.2014 r. (wartość brutto):

- środki trwałe wg ewidencji księgowej konto 011 - 2 752 955, 92 zł,
- środki trwałe wg ksiąg inwentarzowych - 2 804 425, 92 zł (**różnica 51 470, 00 zł**),
- pozostałe środki trwałe wg ewidencji księgowej konto 013 - 136 556, 41 zł,
- pozostałe środki trwałe wg ksiąg inwentarzowych - 136 556, 41 zł,
- wartości niematerialne i prawne wg ewidencji księgowej konto 020 - 4 089, 33 zł,
- wartości niematerialne i prawne wg ksiąg inwentarzowych - 4 089, 33 zł.

Wnioski

Ewidencja księgowa składników majątku prowadzona jest na kontach wskazanych w zakładowym planie kont. Księgi inwentarzowe prowadzone są ręcznie.

4.1.1. Nieprawidłowości

a) Nieprawidłowo zakwalifikowane zostały grunty, które jednostka otrzymała i przyjęła na stan w 2011 r. Z zapisów w księdze środków trwałych wynika, że grunty zakwalifikowano do Grupy I do której zalicza się budynki i lokale, spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego oraz spółdzielcze prawo do lokalu niemieszkalnego. Zgodnie z klasyfikacją rodzajową środków trwałych, wprowadzoną rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2010 r. w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych (Dz. U. Nr 242, poz. 1622) i postanowieniami zawartymi w jej pkt 1.3. „Podział rodzajowy i zasady klasyfikowania środków trwałych” część I „Objaśnienia wstępne” grunty winny być zakwalifikowane do Grupy 0 o nazwie „Grunty”.

b) Na dzień 31.12.2014 r. stwierdzono niezgodność pomiędzy księgą inwentarzową prowadzoną do środków trwałych i kontem 011 „Środki trwałe” na kwotę 51 470,00 zł Powyższe narusza przepis art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości w związku z przepisami art. 24 ust. 2 cytowanej powyżej ustawy.

W związku ze stwierdzoną niezgodnością poproszono o złożenie wyjaśnień główną księgową. Z udzielonego wyjaśnienia wynika, że cyt: „Wyjaśniam, że różnica na kwotę 51 470, 00 zł

między księgą inwentarzową a kontem 011 powstała w wyniku błędnego wpisu do księgi inwentarzowej. W grudniu 2011 r. został wykonany remont kotłowni na kwotę 51 470,00 zł i kwota ta nieślusnie została wpisana do księgi środka trwałego. Ponieważ był to remont kotłowni, tak został wpisany w dokumentach na koncie 402 §4270. Natomiast moim błędem było to, że będąc świadoma, iż w 2011 r. nie dokonano żadnego zakupu środka trwałego niejako rutynowo potwierdziłam stan środka trwałego w księdze”. Treść wyjaśnienia **akta kontroli str. 46.**

B. Sprawdzenie wykonania planu finansowego dla dochodów i wydatków ujętych w §§ klasyfikacji budżetowej za rok 2014

1. Realizacja planu finansowego, ewidencjonowanie operacji gospodarczych i finansowych, prawidłowość sporządzania sprawozdań w zakresie: operacji finansowych, sprawozdań budżetowych. Ocena zgodności ww. sprawozdań z ewidencją księgową.

2. Plan dochodów i jego realizacja (budżet).

Szczegółowe zestawienie dochodów przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela nr 1

Klasyfikacja Budżetowa §§	Plan po zmianach (zł) na dzień 31.12.2014 r.	Dochody wykonane (wpływy minus zwroty)				
		Wg Rb-27S	Wg ewidencji księgowej			
			Syntetycznej	Analitycznej	Różnica	Nr konta księgowego
§0830- wpływy z usług	45 000,00	38 587,00	40 104,50	40 104,50	1 517,50	801-80104-0830/221/720/222
§0920- pozostałe odsetki	10,00	2,36	2,55	2,55	0,19	801-80104/0920/750
Razem	45 010,00	38 589,36	40 107,05	40 107,05	1 517,69	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie dokumentacji badanej jednostki.

2.1. Kontrolowana jednostka w dniu 16.01.2015 r. złożyła w Urzędzie Miasta Poznania Oddział Obsługi Finansowej Szkół i Placówek Oświatowych sprawozdanie Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych za rok 2014. Ze sprawozdania wynika, że dochody wykonane za okres od początku roku do dnia 31.12.2014 r. to kwota 38 589,36 zł. Z ewidencji księgowej o nazwie „Analityka rachunków bankowych § 0830” wynika kwota 40 107,05 zł (**różnica 1 517,69 zł**). W związku z powyższym poproszono o złożenie wyjaśnień główną księgową, zapytano, dlaczego dane wykazane w sprawozdaniu Rb-27S są niezgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Z udzielonego wyjaśnienia wynika, że cyt: „Moja niepełna znajomość działania programu księgowego spowodowała, że oddając rodzicom dzieci kończących przedszkole zwroty za ich nieobecność sprawiłam, że wydatek stał się dochodem. Podczas księgowania zwrotu (konto 221/130 § 0830) nie zaznaczyłam, że jest to wydatek i przez program „sztucznie” zawyżyłam kwoty dochodów.

*Ponieważ nie umiałam znaleźć błędu podczas sporządzania sprawozdania z dochodów Rb-27S porównałam kwoty z zestawieniem obrotów i sald na kontach 222 i 720 oraz dla pewności sprawdziłam czy wszystkie wpłaty rodziców oraz dokonane im zwroty zgadzają się z kontem 130- rachunek bankowy”. Treść wyjaśnienia **akta kontroli str. 47-48.***

2.1.2. Ewidencja księgową dochodów w okresie objętym kontrolą prowadzona była na następujących kontach księgowych: 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych”, 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych”. Kopia sprawozdania Rb-27S wraz z wydrukiem ksiąg rachunkowych za grudzień 2014 r. o nazwie „Analityka rachunków bankowych (wg dokumentów) oraz „Zestawienie paragrafów dochodów za miesiąc 12/2014” **akta kontroli str. 49-56.**

2.1.3. W zakresie wpływów z usług (§ 0830) kontrolą objęto odpłatność wnoszoną przez rodziców za pobyt dziecka w przedszkolu (tzw. opłata godzinowa). Zasady naliczania odpłatnych świadczeń i usług od miesiąca września 2013 r. określone zostały w uchwale Nr LIV/806/VI/2013 Rady Miasta Poznania z dnia 9 lipca 2013 r. w sprawie *określenia czasu bezpłatnego pobytu dziecka w przedszkolu oraz opłat za świadczenia udzielone przez przedszkola, dla których organem prowadzącym jest Miasto Poznań. Zgodnie z postanowieniem § 1 cytowanej uchwały „w przedszkolach prowadzonych przez Miasto Poznań zapewnia się bezpłatne nauczanie, wychowanie i opiekę w czasie od godziny otwarcia placówki do godz. 13. Poza czasem wymienionym w § 1 świadczenia i usługi realizowane są odpłatnie (§ 2 uchwały”).*

2.1.4. Szczegółowe zasady naliczania opłat za czas realizacji odpłatnych świadczeń zostały określone w treści uchwały. W trakcie czynności kontrolnych na wybranej próbie pięciorga dzieci sprawdzono, czy jednostka prawidłowo naliczała stawki za świadczenia odpłatne.

Liczba godzin pobytu poza godzinami bezpłatnymi deklarowana była w porozumieniach zawieranych pomiędzy przedszkolem a rodzicami. Naliczenia odpłatności dokonywano na podstawie dzienników obecności. Kontroler ustalił, że należność z tytułu opłaty godzinowej dla wybranej liczby dzieci naliczona została w sposób prawidłowy zgodnie z deklarowanymi przez rodziców godzinami. Opłata za grudzień 2014 r. umniejszona została o nadpłatę za miesiąc listopad 2014 r. Należność za przedszkole uiszczana była przelewem na wskazany rachunek bankowy. W grudniu 2014 r. do Przedszkola uczęszczało 95 dzieci. Dochody za grudzień 2014 r. z tytułu opłaty godzinowej zostały przekazane do budżetu miasta w następujących kwotach i terminach:

- Kwota 2 793,50 zł dnia 15.12.2014 r. wyciąg bankowy nr 228 dowód 518,
- Kwota 773,00 zł dnia 31.12.2014 r. wyciąg bankowy nr 237 dowód 547.

Razem 3 566,50 zł – kwota zgodna z kontem 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych”.

Nieprawidłowości

W sprawozdaniu Rb-27S sporządzonym za okres od początku roku do dnia 31.12.2014 r. w kolumnie „Dochody otrzymane” wykazano dane liczbowe niezgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Wykazanie danych niezgodnych z ewidencją księgową pozostaje w sprzeczności z zapisem § 3 ust. 5 załącznika nr 39 do rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2014 Nr 119 ze zmianami) oraz § 9 ust. 1 i 2 cytowanego powyżej rozporządzenia.

3. Wydatki budżet

3.1. Kontroler biorąc pod uwagę dowody księgowe, księgi rachunkowe, sprawozdania budżetowe, konfrontując to z planem finansowym i jego wykonaniem sporządził zestawienie wydatków zakwalifikowanych do następujących rozdziałów:

80104 „Przedszkola”,

80146 „Dokształcanie i doskonalenie nauczycieli”,

80195 „Pozostała działalność”.

Tabela nr 2

Nazwa paragrafu	Plan po zmianach (zł) na dzień 31.12.2014 r.	Wydatki wykonane narastająco za okres od początku roku do dnia 31.12.2014 r.			Wydatki wykonane wg ewidencji księgowej (zł)	% wyk. 6:2
		wg sprawozdania Rb-28S (zł)	wg ewidencji księgowej (zł)	Różnica	XII/2014	
1	2	3	4	5	6	7
§ 3020 - wydatki osobowe niezaliczane do wynagrodzeń	2 268,00	2 267,71	2 267,71	-	490,75	21,64
§ 4010 - wynagrodzenia osobowe pracowników	609 039,00	609 034,51	609 034,51	-	55 805,39	9,16
§4040 - dodatkowe wynagrodzenie roczne	45 475,00	45 473,68	45 473,68	-	0,00	-
§4110 - składki na ubezpieczenia społeczne	108 294,00	105 724,43	105 724,43	-	7 962,14	7,35
§ 4120 - składki na fundusz pracy	11 313,00	9 926,23	9 926,23	-	893,60	7,90
§ 4210 - zakup materiałów i wyposażenia	36 270,00	36 227,39	36 227,39	-	18 670,78	51,48
§ 4240 – zakup pomocy dydaktycznych, książek	3 500,00	3 499,67	3 499,67	-	1 237,40	35,35
§4260 - zakup energii	43 200,00	42 111,51	42 111,51	-	3 335,86	7,72
§4270 - zakup usług remontowych	42 800,00	42 762,68	42 762,68	-	1 691,90	3,95
§4280 - zakup usług zdrowotnych	1 780,00	1 775,96	1 775,96	-	50,00	2,81
§4300 - zakup usług pozostałych	37 537,00	37 463,77	37 463,77	-	5 577,31	14,86
§4350 - zakup usług dostępu do sieci Internet	520,00	519,87	519,87	-	46,32	8,91
§4360 - opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych	37,00	36,90	36,90	-	0,00	-

świadczonych w ruchomej publicznej sieci telefonicznej						
§4370- opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych świadczonych w stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej	2 618,00	2 618,00	2 618,00	-	254,35	9,72
§4410 - podróże służbowe krajowe	1 800,00	1 798,40	1 798,40	-	420,00	23,33
§4430-różne opłaty i składki	650,00	645,00	645,00	-	-	-
§4440 - odpisy na ZFŚS	39 785,00	39 785,00	39 785,00	-	-	-
§ 4520 - opłaty na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego	4 430,00	4 428,00	4 428,00	-	738,00	16,66
§ 4700 - szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	3 681,00	3 681,00	3 681,00	-	208,50	5,66
Razem	994 997,00	989 779,71	989 779,71	-	97 382,30	9,79%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie dokumentacji badanej jednostki.

3.1.1. Kontrolowana jednostka w dniu 16.01.2015 r. złożyła w Urzędzie Miasta Poznania Oddział Obsługi Finansowej Szkół i Placówek Oświatowych sprawozdanie Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych za rok 2014. Dnia 20.01.2015 r. została sporządzona korekta sprawozdania w zakresie wykazanych w § 4010 zobowiązań. Kopia skorygowanego sprawozdania **akta kontroli str. 57-58**. Kontroler stwierdził, że dane liczbowe wykazane w skontrolowanym sprawozdaniu zbiorczym Rb-28S sporządzonym za okres od początku roku do 31.12.2014 r. są zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

3.1.2. Ze sporządzanego sprawozdania oraz ksiąg rachunkowych wynika, że wydatki budżetowe za okres od 1 stycznia do 31.12.2014 r. wyniosły **989 779,71 zł**.

3.1.3. Szczegółową kontrolą objęto wszystkie wydatki dokonane w poszczególnych rozdziałach w grudniu 2014 r.

3.2. Ogólna kwota skontrolowanych wydatków grudnia 2014 r. to kwota **97 382, 30 zł**, co stanowi **9, 79 %** planowanych wydatków ww. paragrafów. Kopia zbiorczego sprawozdania Rb-28S sporządzonego za okres od początku roku do dnia 31.12.2014 r. wraz z wydrukiem o nazwie „Zestawienie paragrafów wydatków za miesiąc 12/2014” **akta kontroli str. 59-62**.

3.2.1. W sprawozdaniu zbiorczym Rb-28S do rozdziałów wymienionych, w **pkt 3.1.** sprawozdania Przedszkole nr 87 wykazało stan zobowiązań budżetowych na dzień 31.12.2014r. w kwocie **83 620,09 zł**.

W wyniku kontroli na podstawie ewidencji księgowej ustalono, że:

- zobowiązania wykazane w §4010 w kwocie 15 643,82 zł dotyczyły podatku dochodowego od osób fizycznych konto 225 „Rozrachunki z budżetami”, składek ZUS płaconych przez pracownika oraz składki zdrowotnej konto 229 „Pozostałe rozrachunki publicznoprawne”. Do konta prowadzona jest ewidencja analityczna,
- zobowiązania wykazane w §4040 w kwocie 47 363,44 zł dotyczyły: naliczonego dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2013 rok, które wypłacone zostało w 2014 r. konto 231 „Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń”, naliczonego podatku konto 225 „Rozrachunki z budżetami”, składek ZUS płaconych przez pracownika oraz składki zdrowotnej konto 229 „Pozostałe rozrachunki publicznoprawne”,
- zobowiązania wykazane w §4110 w kwocie 17 772,00 zł to naliczone składki ZUS opłacane przez pracodawcę konto 229 „Pozostałe rozrachunki publicznoprawne”,
- zobowiązania wykazane w §4120 w kwocie 1 706,34 zł to składki na Fundusz Pracy konto 229 „Pozostałe rozrachunki publicznoprawne”,
- zobowiązania wykazane w §4260 w kwocie 400,57 zł dotyczą opłaty za wodę w §4300 zaewidencjonowano zobowiązania z tytułu opłaty za ścieki konto 201 „Rozrachunki z dostawcami”, do konta prowadzona jest ewidencja analityczna. Wydruki ksiąg rachunkowych o nazwie „Zestawienie obrotów i sald miesiąc 12/2014” **akta kontroli str. 63-73.**

4. Struktura dochodów - plan i wykonanie (wydzielony rachunek dochodów)

Rada Miasta Poznania upoważniła jednostkę kontrolowaną do gromadzenia dochodów na wydzielonym rachunku dochodów na mocy uchwały NR LXXX/1233/V/2010 Rady Miasta Poznania z dnia 9 listopada 2010 r. ze zmianami, ostatnia zmiana uchwała Nr LXXIII/1148/VI/2014 z dnia 23 września 2014 r. Zarządzeniem nr 13/2014 z dnia 02.01.2014 r. dyrektor jednostki podjął decyzję o utworzeniu wydzielonego rachunku dochodów. Kopia zarządzenia **akta kontroli str. 74.**

4.1. Zestawienie dochodów wykonanych przez Przedszkole nr 87 sporządzono na podstawie ksiąg rachunkowych, sprawozdania Rb-34S z wykonania dochodów i wydatków na rachunku, o którym mowa w art. 223 ust. 1 ustawy o finansach publicznych sporządzonych za okres od początku 2014 r. do 31.12.2014 r.

Tabela nr 3

Klasyfikacja Budżetowa Rozdział	Plan po zmianach (zł) na dzień 31.12.2014 r.	Dochody wykonane za okres od początku roku do dnia 31.12.2014 r.				
		Wg Rb-34S	Wg ewidencji księgowej			Nr konta księgowego
			Syntetycznej	Analitycznej	Różnica (2-3)	
	1	2	3	4	5	6
§ 0830- wpływy z usług	112 092,00	108 142,78	112 628,44	112 628,44	(-) 4 485,66	801-80104-0830/760
§ 0920- pozostałe odsetki	30,00	12,88	12,88	12,88	-	801-80104-0920/750
§ 0960-otrzymane spadki, zapisy i darowizny w postaci pieniężnej	2 000,00	2 000,00	2 000,00	2 000,00	-	801-80104-0960/
Razem	114 122,00	110 155,66	114 641,32	114 641,32	4 485,66	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie dokumentacji badanej jednostki.

4.2. Dane liczbowe wykazane w sprawozdaniu Rb-34S sporządzonym za okres od 01.01.2014 r. do 31.12.2014 r. po stronie dochodów są niezgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Różnicę w kwocie **4 485,66 zł** stwierdzono w § 0830- wpływy z usług. W związku z powyższym poproszono o złożenie wyjaśnień główną księgową. Z udzielonego wyjaśnienia wynika, że cyt: (...) „*Moja niepełna znajomość działania programu księgowego spowodowała, że oddając rodzicom dzieci kończących przedszkole zwroty za ich nieobecność sprawiłam, że wydatek stał się dochodem. Podczas księgowania zwrotu (konto 201/132 § 0830) nie zaznaczyłam, że jest to wydatek i przez to program „sztucznie” zawyżył kwoty dochodów. Ponieważ nie umiałam znaleźć błędu podczas sporządzania sprawozdania z dochodów Rb-34S porównałam kwoty z zestawieniem obrotów i sald na kontach 201 i 760 oraz dla pewności sprawdziłam, czy wszystkie wpłaty rodziców oraz dokonane im zwroty zgadzają się z kontem 132- rachunek bankowy. Także porównując kwoty na kontach 310 i 401 uzgodniły mi się wszystkie wydatki na żywienie w § 4220 (...)*”. Treść wyjaśnienia **akta kontroli str. 75-76.**

4.3. Kontroler ustalił, że stawka żywieniowa dla dzieci w grudniu 2014 r. wynosiła **7,50 zł**. Kwota ta została zaakceptowana przez Wydział Oświaty pismem z dnia 13.09.2013 r. Kopia pisma skierowanego przez dyrektora Przedszkola nr 87 do Wydziału Oświaty w sprawie uzgodnienia stawki żywieniowej oraz odpowiedź wydziału, **akta kontroli str.77-78.**

Nieprawidłowości

Sprawozdanie Rb-34S za okres od 01.01.2014 r. do 31.12.2014 r. zostało sporządzone z naruszeniem § 9 ust 1 i 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. 2014.119). Dane liczbowe wykazane ww. sprawozdaniu w § 0830 „Wpływy z usług” są niezgodne z danymi wynikającymi z ewidencji

księgowej. W sprawozdaniu wykazano kwotę 108 142, 78 zł natomiast z ewidencji księgowej wynika kwota 112 628,44zł (**różnica 4 485,66zł**).

5. Kontrola dokumentacji w zakresie podatku VAT

Zarządzeniem Nr 1/2014/P Prezydenta Miasta Poznania z dnia 02.01.2014 r. i Zarządzeniem zmieniającym Nr 397/2014/P z dnia 30.06.2014 r. w sprawie zasad rozliczeń podatku od towarów i usług oraz sporządzania deklaracji VAT-7 przez Miasto Poznań, wdrożony został „skonsolidowany” sposób rozliczenia podatku VAT.

W związku z powyższym w trakcie czynności kontrolnych sprawdzono:

- prawidłowość sporządzenia deklaracji elementarnej VAT-7e za miesiąc grudzień 2014 r. pod względem formalnym i rachunkowym,
- zgodność danych, wynikających z deklaracji z rejestrami sprzedaży i zakupu,
- prawidłowość odzwierciedlenia w dokumentacji źródłowej wszystkich czynności sprzedażowych i zakupowych, dokonanych przez jednostkę w okresie objętym kontrolą.

Zgodnie z art. 43 ust. 1 ustawy o VAT, zwolnieniu z opodatkowania podatkiem VAT podlegają usługi świadczone przez jednostki objęte systemem oświaty w rozumieniu przepisów o systemie oświaty, w zakresie kształcenia i wychowania oraz dostawy towarów i usług ściśle z tymi usługami związane. W związku z powyższym opłaty za pobyt dzieci w przedszkolu po godzinie 13.00 nie podlegają opodatkowaniu podatkiem VAT. Ponadto żywienie dzieci w przedszkolu należy uznać za ściśle związane z działalnością statutową, dlatego też opłaty te korzystają ze zwolnienia z opodatkowania podatkiem VAT. Z powyższego wynika, że jednostka prowadzi wyłącznie działalność, która pozostaje poza zakresem podatku VAT.

5.1. Sprawdzenie prawidłowości sporządzania rejestrów zakupu i sprzedaży oraz deklaracji VAT-7e. Sprawdzenie zgodności danych, wykazanych w deklaracji VAT-7e z rejestrami sprzedaży i zakupu za grudzień 2014 r.

5.1.1. Sprawdzenia prawidłowości sporządzenia deklaracji elementarnej VAT-7e pod względem formalnym i rachunkowym, zgodności danych wykazanych w deklaracji oraz prawidłowości sporządzania rejestru zakupu i sprzedaży dokonano w kwestionariuszu kontroli **akta kontroli str.79-81**. Kopia deklaracji za grudzień 2014 r. wraz z wydrukami kont, których dane wykazano w deklaracji **akta kontroli str. 82-89**.

Z kwestionariusza kontroli dotyczącego deklaracji VAT-7e wynika, że:

- dane zawarte w deklaracji VAT 7e zgodne są z danymi zawartymi w rejestrze sprzedaży,
- deklaracja VAT 7e została przekazana do służb finansowych Miasta Poznania dnia 15 stycznia 2015 r. (wydruk z poczty elektronicznej kopia **akta kontroli str. 90-91.**),
- dane liczbowe wykazane w deklaracji elementarnej VAT-7e zgodne są z danymi liczbowymi wynikającymi z ewidencji księgowej (konto 720, 760)

5.1.2. Sprawdzenie prawidłowości sporządzania rejestru zakupu i sprzedaży.

Jednostka nie prowadzi rejestru zakupu, ponieważ prowadzi działalność pozostającą poza zakresem podatku VAT (działalność statutowa), zatem nie dokonuje żadnych odliczeń. W kwestii dotyczącej weryfikacji kontrahenta (pod względem istnienia przedsiębiorstwa w KRS lub w ewidencji działalności gospodarczej) przed zawarciem transakcji, dyrektor jednostki świadczył, iż, cyt: „*Oświadczam, że w Przedszkolu nr 87 zakupy towarów dokonywane są od znanych kontrahentów funkcjonujących na rynku. Jeśli powstanie konieczność dokonania zakupów od nowego, nieznanego kontrahenta, przed podjęciem transakcji zostanie sprawdzona jego wiarygodność w spisie KRS*”. Obowiązek „określenia sposobu zapewnienia autentyczności pochodzenia, integralności i czytelności faktury” wynika z art. 106m ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. 2011.177.1054 ze zmianami). Treść oświadczenia **akta kontroli str. 92**. Kopia rejestru zakupu **akta kontroli str. 93-96**.

5.1.3. Transakcje ujęte w rejestrze sprzedaży mają potwierdzenie w dowodach źródłowych zbiorcza faktura wewnętrzna sprzedaży za grudzień 2014 r. Kopia rejestru sprzedaży wraz z kopiami faktur wewnętrznych **akta kontroli str. 97-101**.

5.1.4. W wystawionej przez jednostkę zbiorczej wewnętrznej fakturze sprzedaży zwolnionej z podatku nie podano podstawy prawnej zwolnienia. Elementy, jakie powinna zawierać faktura sprzedaży opisane zostały w art. 106e ust. 1 cytowanej powyżej ustawy.

5.1.5. Faktury zakupu i sprzedaży posiadają dane adresowe Miasta Poznań oraz NIP Miasta Poznań.

Nieprawidłowości

W wystawianych przez jednostkę wewnętrznych fakturach sprzedaży nie wskazano podstawy prawnej dającej prawo jednostce do zwolnienia z podatku VAT, czym naruszono postanowienia art. 106e ust. 1 pkt 19a ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. 2011.177.1054 j.t.).

5.2. Sprawdzenie prawidłowości ujmowania operacji gospodarczych związanych z podatkiem VAT w księgach rachunkowych wybranego do kontroli miesiąca

5.2.1. Przedszkole nr 87 nie prowadzi wydzielonej księgowo ewidencji w zakresie podatku VAT.

6. Należności

6.1. Z ewidencji księgowej kont rozrachunkowych wynika, że na dzień 31.12.2014 r. jednostka kontrolowana nie posiadała należności. Kopia sprawozdania Rb-N sporządzonego wg stanu na koniec IV kwartału **akta kontroli str. 102.**

7. Wydatki (wydzielony rachunek dochodów)

7.1. Kontroler biorąc pod uwagę dowody księgowe, księgi rachunkowe, sprawozdanie budżetowe Rb-34S sporządził zestawienie wydatków wydzielonego rachunku dochodów.

Tabela nr 4

Nazwa paragrafu	Plan po zmianach na dzień 31.12.2014 r.	Wydatki wykonane narastająco za okres od początku roku do 31.12.2014 (zł)		Różnica (3-4)	Wydatki wykonane w XII/ 2014 wg ewidencji księgowej (zł)	% wyk.
		Wg sprawozdania Rb-34S	wg ksiąg rachunkowych			
1	2	3	4	5	6	7
§4210 - zakup materiałów i wyposażenia	1 230,00	1 209,10	970,10	(+) 239,00	15,16	1,23
§ 4220 –zakup środków żywności	112 092,00	108 146,56	105 913,32	(+) 2 233,24	11 845,80	10,57
§ 4240 – zakup pomocy dydaktycznych, książek	800,00	800,00	1 039,00	(-) 239,00	558,00	69,75
Razem	114 122,00	110 155,66	107 922,42	2 233,24	12 418,96	10,88

Źródło: Opracowanie własne na podstawie dokumentacji badanej jednostki.

7.1.1. Dane liczbowe wykazane w sprawozdaniu Rb-34S sporządzonym za okres od 01.01.2014 r. do 31.12.2014 r. po stronie wydatków są niezgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Niezgodność dotyczy paragrafów wskazanych w tabeli nr 3. Na powyższą okoliczność wyjaśnienia złożyła główna księgowa. Z udzielonego wyjaśnienia wynika, że cyt: (...) „Różnice w wydatkach w §§4210 i 4240 wykazane w sprawozdaniu Rb-34S powstały w wyniku mojej nieświadomej pomyłki. W miesiącu grudniu przygotowałam sobie w programie przesunięcia w planie w ww., §§ dlatego program nie „zasygnalizował” mi przekroczenia planu. Natomiast, kiedy 18.12.2014 r. przygotowałam przesunięcia w planie

w programie P. okazało się, że jest za późno na zmianę dochodów (można było tylko zmieniać wydatki). Ponieważ moje wydatki były już wykonane nieświadomie przekroczyłam plan”.

Treść wyjaśnienia **akta kontroli str. 75-76.**

7.2. Ogólna kwota skontrolowanych wydatków grudnia 2014 r. z wydzielonego rachunku dochodów wynosi **12 418,96 zł**, co stanowi **10,88 %** planowanych wydatków ww. paragrafów. Kopia sprawozdania Rb-34S wraz z wydrukami ksiąg rachunkowych o nazwie „Zestawienie paragrafów dochodów wydatków za miesiąc 12/2014” **akta kontroli str. 103-120.**

8. Zobowiązania

8.1. Z zapisów zawartych w sprawozdaniu Rb-Z i weryfikacji faktur wynika, że na dzień 31.12.2014 r. Przedszkole Nr 87 nie posiadało zobowiązań wymagalnych. Kopia sprawozdania Rb-Z sporządzonego wg stanu na koniec IV kwartału 2014 r. **akta kontroli str. 121-122.**

9. Ocena prawidłowości sporządzania sprawozdań budżetowych oraz sprawozdań z operacji finansowych

9.1. Oceny dokonano w kwestionariuszu kontroli sprawozdań **akta kontroli str. 123-125.**

Sprawozdania budżetowe roczne:

- Rb-27S sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych samorządowej jednostki budżetowej od początku roku do dnia 31 grudnia 2014 (roczne),
- Rb-28S sprawozdanie z wykonana planu wydatków budżetowych samorządowej jednostki budżetowej od początku roku do dnia 31 grudnia 2014 (roczne),
- Rb-34S sprawozdanie z wykonania dochodów i wydatków na rachunku, o którym mowa w art. 223 ust. 1 ustawy o finansach publicznych okres sprawozdawczy: od początku roku do dnia 31 grudnia 2014 r.,
- Rb-WSa roczne sprawozdanie o wydatkach strukturalnych poniesionych przez jednostki samorządu terytorialnego w roku 2014.

Kopia sprawozdania Rb-WSa **akta kontroli str. 126-133.**

Sprawozdania w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2014 r.:

- Rb-N kwartalne sprawozdanie o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych jednostki samorządu terytorialnego wg stanu na koniec IV kwartału 2014 roku,

- Rb-Z kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji jednostki samorządu terytorialnego wg stanu na koniec IV kwartału 2014 roku.

9.2.Wnioski

Sprawozdanie budżetowe Rb-28S, Rb-WSa, sprawozdania z operacji finansowych Rb-Z, Rb-N zostały sporządzone zgodnie z przepisami określającymi zasady ich sporządzania. Sprawozdania sporządzone zostały w sposób czytelny, podpisy złożono odręcznie na każdym formularzu w miejscu do tego oznaczonym. Pod podpisem umieszczona jest imienna pieczęć z imieniem i nazwiskiem osoby podpisującej. Dane liczbowe wykazane ww. sprawozdaniach zgodne są z danymi wynikającymi z ksiąg rachunkowych.

9.3. Nieprawidłowości

a) W sprawozdaniu Rb-27S sporządzonym za okres od początku roku do dnia 31.12.2014r. w § 0830 oraz § 0920 wykazano dane liczbowe niezgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. W związku z powyższym ww. sprawozdanie zostało sporządzone z naruszeniem § 9 ust. 1 i 2 oraz w sprzeczności z zapisem § 3 ust. 5 załącznika nr 39 do rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2014 Nr 119 ze zmianami). Szczegóły opisano w dziale B pkt 2.1.

b) Dane liczbowe wykazane w sprawozdaniu Rb-34S sporządzonym za okres od początku roku do dnia 31.12.2014 r. po stronie dochodów były niezgodne z danymi wynikającymi z ksiąg rachunkowych. W sprawozdaniu w § 0830-wpływy z usług wykazano kwotę 108 142, 78 zł natomiast z ewidencji księgowej wynika kwota 112 628, 44 zł różnica **4 485,66 zł**. Niezgodność stwierdzono również po stronie wydatków cytowanego powyżej sprawozdania. Niezgodność stwierdzono w następujących paragrafach:

- § 4220 - zakup środków żywności różnica 2 233, 24 zł,
- 4210 - zakup materiałów i wyposażenia różnica (+) 239, 00 zł,
- 4240- zakup pomocy dydaktycznych i książek różnica (-) 239, 00 zł.

Sporządzając sprawozdanie w sposób opisany powyżej naruszono postanowienia § 9 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. 2014.119).

9.4. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami w zakresie sporządzania ww. sprawozdań poproszono o złożenie wyjaśnień dyrektora jednostki. Zapytano między innymi, czy wiadomym było, że dane wykazane w sprawozdaniach Rb-27S, Rb-34S sporządzonych za okres od początku roku do dnia 31.12.2014 r. były niezgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej, czy przed podpisaniem sprawozdań wymagane było przedłożenie ksiąg rachunkowych na podstawie, których były one sporządzane. Z udzielonego wyjaśnienia

wynika, że cyt: (...) „Dane liczbowe wykazane w sprawozdaniu Rb-27S sporządzonym za okres od początku roku do dnia 31-12-2014 r. porównałam z zestawieniem obrotów i sald – konto 222, które było zgodne z danymi na sprawozdaniu. Analogiczna sytuacja miała miejsce w sprawozdaniu Rb-34S sporządzonym za okres od początku roku do dnia 31-12-2014 r. gdzie dane porównałam w zestawieniu obrotów i sald – konto 310, które było zgodne z danymi w sprawozdaniu. W odpowiedzi na pytania dotyczące różnic po stronie wydatków w sprawozdaniu Rb-34S §4210, §4220, §4240 wyjaśniam, że podpisując sprawozdanie nie porównałam kwot z księgami rachunkowymi, tym samym nieświadomie potwierdziłam nieprawdę”. Treść wyjaśnienia **akta kontroli str.134-140.**

10. Kontrola gospodarki pieniężnej

10.1. Kontrola operacji gospodarczych związanych z wydatkami występującymi na rachunku podstawowym jednostki, na wydzielonym rachunku jednostki budżetowej w okresie od 01.12. 2014 r. do 31.12.2014 r.

Zestawienie skontrolowanych dowodów księgowych

Tabela nr 5

Miesiąc	Numery wyciągów bankowych	Numery Raportów kasowych	Numery księgowe sprawdzonych dowodów księgowych	Numery list płac	Potwierdzenie na dowodach procedur kontroli		Liczba sprawdzonych dowodów księgowych
					Tak	Nie	
Grudzień (budżet)	219-237	RK Nr 35/P za okres od 01-9.12.2014 r., RK Nr 36/P za okres od 15.12.-15.12.2014 r., RK Nr 37/P za okres od 17.12.-17.12.2014 r., RK Nr 38/P za okres od 18.12.-22.12.2014 r., RK Nr 39/P za okres od 22.12.-30.12.2014 r.	489-552	Listy płac od Nr 115-118 z dnia 29.11.2014 r., Listy płac od Nr 119-121 z dnia 8.12.2014 r., Listy płac od Nr 122-126 z dnia 15.12.2014 r., Listy płac od Nr 127-132 z dnia 20.12.2014 r.	x		83 faktury, 18 wyciągów bankowych
Grudzień (WRD)	181-197	RK Nr 35 za okres od 1-9.12.2014 r., RK Nr 36 za okres od 9-16.12.2014 r., RK Nr 37 za okres od 17-22.12.2014 r., RK Nr 38 za okres od 23-23.12.2014 r.	323-360	-	x		60 faktur, 16 wyciągów bankowych

Źródło: Opracowanie własne na podstawie dokumentacji badanej jednostki.

10.2.W wyniku kontroli dowodów księgowych obejmujących okres od 1.12.2014 r. do 31.12.2014 r. stwierdzono, że:

- zapisy w wyciągach bankowych zgodne są z dowodami źródłowymi,
- na dowodach księgowych znajduje się potwierdzenie przeprowadzenia kontroli, wymaganej uregulowaniami wewnętrznymi,
- wydatki zatwierdzane są zgodnie z obowiązującymi w jednostce procedurami,
- w dokumentacji grudnia 2014 r. stwierdzono brak dwóch wyciągów bankowych wydzielonego rachunku dochodów o numerach 194 i 195. W trakcie trwania czynności kontrolnych dyrektor jednostki zwróciła się do banku o przesłanie brakujących wyciągów. Po ich otrzymaniu kontroler dokonał sprawdzenia, czy na potwierdzenie operacji występujących na brakujących wyciągach bankowych jednostka posiada potwierdzenia w dowodach księgowych (fakturach). Po weryfikacji stwierdzono, że operacje występujące na wyciągach bankowych mają potwierdzenie w dowodach księgowych. Kopia dokumentacji **akta kontroli str. 141-151.**
- w pozostałych przypadkach dane zawarte w wyciągach bankowych zgodne są z danymi zawartymi w dowodach źródłowych potwierdzających dokonane operacje (fakturach, rachunkach, listach płac),
- wypłaty gotówki z kasy dokonywano za pokwitowaniem jej odbioru i daty przez osobę odbierającą gotówkę
- skontrolowane dowody księgowe spełniały wymogi określone w art. 21 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości,
- ujęte w raportach operacje gospodarcze potwierdzone były dowodami źródłowymi (fakturami, rachunkami),
- dowody księgowe odzwierciedlały operacje gospodarcze, których dotyczyły, były kompletne i wolne od błędów rachunkowych,
- dowody księgowe zawierały potwierdzenie dokonania kontroli wstępnej potwierdzającej zgodność operacji gospodarczych i finansowych z planem finansowym.

10.3.W trakcie kontroli ustalono, że z rachunku bankowego, na który jednostka otrzymuje środki na bieżące wydatki „**przesuwano**” środki, które były przekazywane na rachunek bankowy wydzielonego rachunku dochodów w celu zakupu artykułów spożywczych. Wydatek ujmowano w księgach rachunkowych budżetu na kontach **245/130**. Z ustaleń kontroli wynika, że od stycznia do października 2014 r. dwa razy w miesiącu przekazywano środki w kwocie 3 000,00 zł (łącznie 24 000,00 zł.). Z analizy przedłożonej dokumentacji (ksiąg rachunkowych - analityki konta 245 „Wpływy do wyjaśnienia”, kopii wyciągów bankowych) wynika, że „**przesuwane**” z rachunku bankowego konta

podstawowego w poszczególnych miesiącach środki były na bieżąco zwracane do budżetu w pełnej kwocie. W księgach rachunkowych operacja księgowana dotycząca zwrotu środków ewidencjonowana była zapisem **130/245**. Kopia dokumentacji potwierdzającej opisany powyżej przypadek (wyciągi bankowe konta podstawowego, wydzielonego rachunku dochodów, wydruk konta 245) **akta kontroli str. 152-224**. Kontroler pobrał wyjaśnienia od dyrektora jednostki na okoliczność przekazywania środków przeznaczonych na bieżące wydatki na wydzielony rachunek dochodów. Dyrektor jednostki udzieliła wyjaśnień, których treść włączono do **akt kontroli str. 224A**.

10.3.1. W związku z powyższym pobrano wyjaśnienia od dyrektora jednostki, zapytano między innymi, czy wiadomym było, że środki z budżetu przeznaczone na bieżące wydatki „przesuwane” były na rachunek bankowy wydzielonego rachunku dochodów, czy przeprowadzała kontrolę operacji na rachunkach bankowych jednostki. Z udzielonego wyjaśnienia wynika, że cyt: (...), „Uprzejmie wyjaśniam, że w roku 2014 zostały przeprowadzone kwartalnie kontrole sprawdzenia stanów środków bankowych wynikających z ewidencji księgowej i porównanie z wyciągiem bankowym i sprawozdaniami i kontroli dowodów na WRD”. Treść wyjaśnienia **akta kontroli str. 225-231**.

Kontroler poprosił o złożenie wyjaśnień główną księgową, zapytano między innymi, jakiego rodzaju operacje ewidencjonowane były na koncie 245 „Wpływy do wyjaśnienia” w księgach rachunkowych jednostki. Główna księgową złożyła wyjaśnienia, które włączono do **akt kontroli str. 232-233**.

10.4. W trakcie kontroli operacji na rachunkach bankowych jednostki ustalono, że dnia 12.12.2014 r. na rachunek bankowy prowadzony do konta podstawowego wpłynęły środki w kwocie 16 675,00 zł na wypłatę świadczeń świątecznych z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych. W księgach rachunkowych budżetu zaewidencjonowano operację na koncie 245 „Wpływy do wyjaśnienia” w korespondencji z kontem 130-10-01. Kopia wyciągu bankowego wraz dekretem księgowym **akta kontroli str. 234-236**. Z ustaleń kontroli wynika, iż obsługa księgową funduszu prowadzona jest poza siedzibą jednostki w Przedszkolu nr 41. Kopia umowy w sprawie prowadzenia wspólnej działalności socjalnej **akta kontroli str. 237-240**. Przekazane na rachunek bankowy środki decyzją dyrektora zostały wypłacone pracownikom jednostki, od świadczeń został odprowadzany podatek dochodowy. Kopie wyciągów potwierdzających wypłatę świadczeń oraz zapłatę podatku **akta kontroli str. 241-249**. W związku z powyższym poproszono o złożenie wyjaśnień dyrektora jednostki, zapytano między innymi, dlaczego dokonano wypłaty świadczeń z ZFŚS dla pracowników Przedszkola skoro obsługa funduszu prowadzona jest poza siedzibą jednostki. Z udzielonego wyjaśnienia wynika, cyt: (...) „Zaraz po otrzymaniu pieniędzy wszczęłam procedurę

wyjaśniającą, dlaczego ja mam dokonać wypłaty świadczenia, skoro obsługa prowadzona jest poza Przedszkolem nr 87. Wyjaśnienia trwały na tyle długo, a pracownicy czekali na wypłatę świadczeń świątecznych, że jako osoba odpowiedzialna za dysponowanie ZFŚS podjęłam decyzję o wypłacie z rachunku bieżącego, na który wpłynęły (...)"Treść wyjaśnienia **akta kontroli str. 250-251.**

10.5.Nieprawidłowości

Naruszono postanowienia art. 44 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych dokonując nieuzasadnionych przesunięć pomiędzy rachunkami bankowymi środków finansowych. Z rachunku bieżącego jednostki „**przesunięto**” od stycznia do października 2014 r. ogółem 24 000,00zł. Podstawą prawną do dokonywania wydatków publicznych jest plan finansowy jednostki, który nie przewiduje nieuzasadnionych przesunięć między rachunkami bankowymi. Ustawa o finansach publicznych nie daje umocowania jednostkom budżetowym do przesuwania środków między rachunkami bankowymi w szczególności przeznaczania środków na inny cel niż wskazany w planie finansowym jednostki. Przesuwając środki finansowe pomiędzy rachunkami bankowymi, dyrektor jednostki dokonał wydatkowania środków z przekroczeniem zakresu upoważnienia.

Z rachunku bieżącego jednostki dokonano wypłaty świadczeń dla pracowników, które jednostka otrzymała od administratora prowadzącego obsługę ZFŚS. Środki od administratora zostały przekazane na konto placówki zgodnie z postanowieniem § 11 umowy w sprawie prowadzenia wspólnej działalności socjalnej zawartej w dniu 01.10.2013 r.

11.Rozliczenia finansowe

Rozliczenia finansowe w 2014 r. dokonywane były za pośrednictwem I.B.Ś. w Poznaniu. Jednostka korzystała z elektronicznych form przelewu. Do dysponowania saldem rachunku przy wykonywaniu operacji finansowych za pośrednictwem Internetu wymagane było złożenie dwóch podpisów elektronicznych. Upoważnienie do składania podpisów miały następujące osoby: dyrektor jednostki (grupa A), główna księgowa (grupa B), specjalista ds. kadr i płac (B). Z pisemnego oświadczenia złożonego przez dyrektora kontrolowanej jednostki wynika, że cyt: „ *Oświadczam, że przed realizacją przelewu weryfikowane są wrywkowo następujące dane: numer konta, na które mają być przelane środki finansowe, dane kontrahenta i kwota przelewu*”. Treść oświadczenia **akta kontroli str. 252.**

Dane do systemu wprowadzane są przez głównego księgowego, specjalista ds. kadr i płac.

12. Prowadzenia gospodarki kasowej

13.1. Szczegółowe informacje dotyczące prawidłowości prowadzenia gospodarki kasowej przedstawiono w kwestionariuszu o nazwie „Kontrola gospodarki kasowej”. Kwestionariusz kontroli **akta kontroli str. 253-257**. Gospodarkę kasową reguluje Zarządzenie nr 15/2014 z dnia 02.01.2014 r. w sprawie wprowadzenia procedur gospodarki kasowej. Obowiązki kasjera w Przedszkolu nr 87 wykonuje **Pani B. S.** zatrudniona na stanowisku referenta ds. żywienia i zaopatrzenia. Kopia zakresu obowiązków pracownika wykonującego obowiązki kasjera **akta kontroli str. 258-260**. W trakcie kontroli sprawdzono raporty kasowe grudnia 2014 r. z budżetu oraz wydzielonego rachunku dochodów w zakresie:

- ujmowania operacji kasowych w raportach,
- zachowania zgodności przychodu pobranej z banku gotówki do kasy z dowodami potwierdzającymi operację,
- kompletności i prawidłowości dowodów kasowych, w tym, czy zawierały numery identyfikacyjne,
- zgodności zapisów w raportach kasowych z dowodami źródłowymi,
- ujmowania operacji kasowych w miesiącu objętym kontrolą,
- czy ujęte w raportach kasowych dowody księgowo są poddane procedurom kontrolnym, tzn. kontroli pod względem merytorycznym i formalno – rachunkowym,
- czy dowody księgowo zatwierdzane są przez upoważnione do tego osoby,
- czy sprawdzenia raportów kasowych dokonuje uprawniony pracownik.

Wnioski z kontroli prowadzenia gospodarki kasowej.

Gotówka pobierana z rachunków bankowych do zasilenia kasy przyjmowana była do raportów kasowych w dniu jej pobrania. Kwota przychodowanej do raportów gotówki zgodna była z dowodami kasowymi potwierdzającymi jej przyjęcie oraz wyciągami bankowymi. Zapisy w raportach były zgodne z dowodami źródłowymi, dowody były zatwierdzane przez dyrektora jednostki. Raporty kasowe sporządzane były przez uprawnionego do tego pracownika, któremu kierownik jednostki powierzył prowadzenie kasy, oraz sporządzanie raportów kasowych. Dowody księgowo podlegające ujęciu w raportach kasowych poddane były procedurom kontrolnym określonym w uregulowaniach wewnętrznych. Raporty kasowe sprawdzone były przez głównego księgowego. Kolejność występujących po sobie raportów została zachowana. Stan kasy w raporcie poprzednim był prawidłowo przeniesiony do raportu następnego. Stan kasy wynikający z raportów kasowych na dzień 31.12.2014 r. zgodny był ze stanem wynikającym z konta 101 „Kasa”.

13. Racjonalność, celowość, legalność w gospodarowaniu środkami publicznymi

13.1. Terminowość płatności faktur.

Jednostka kontrolowana realizuje płatności gotówką bądź przelewem. Przy regulowaniu zobowiązań wobec kontrahentów nie stwierdzono opóźnień w terminach płatności. Płatności gotówką dokonuje w dniu dokonania zakupów materiałów i usług oraz przelewem zgodnie z terminami określonymi przez dostawców usług.

13.2. Racjonalność i celowość ponoszonych wydatków.

Na podstawie sprawdzonych dowodów księgowych kontroler stwierdza, że wydatki dokonywane były zgodnie z zasadą racjonalnego gospodarowania środkami publicznymi zachowując ich zgodność z planem finansowym, za wyjątkiem wydatków opisanych w **pkt 10.4.** (dotyczy „przesuwania” środków z budżetu na wydzielony rachunek dochodów w celu zakupu artykułów spożywczych).

13.3. Legalność wydatków.

Na podstawie sprawdzonych dokumentów księgowych ustalono, że:

- wszystkie zrealizowane w miesiącu objętym kontrolą wydatki ujęte zostały w planie finansowym jednostki na rok 2014 za wyjątkiem opisanym w pkt 10.4.
- wydatki w okresie objętym kontrolą były zgodne, co do wysokości i rodzaju z pozycjami uwidocznionymi w analitycznych kontach wydatków,
- zrealizowane w okresie objętym kontrolą wydatki znajdują potwierdzenie w dowodach księgowych.

14. Prawidłowość prowadzenia ksiąg rachunkowych, ujmowania operacji gospodarczych i finansowych w księgach rachunkowych

14.1. Szczegółowe informacje dotyczące prowadzenia ksiąg rachunkowych ujmowania operacji gospodarczych i finansowych w księgach rachunkowych przedstawiono w kwestionariuszu kontroli **akta kontroli str. 261-267.** Kontroler sprawdził prawidłowość prowadzenia ksiąg rachunkowych w stosunku do grudnia 2014 r. W szczególności sprawdzono:

- czy jednostka prowadzi wymagane przepisami ustawy o rachunkowości księgi rachunkowe,
- czy księgi rachunkowe prowadzone są zgodnie z wymogami określonymi w przepisach prawa,
- sprawdzono kompletność zapisów księgowych i ich udokumentowanie,

- czy dowody księgowe zawierają klasyfikację budżetową oraz dekreteację kontową wydatków.

Wnioski.

Kontrolowana jednostka prowadzi wymagane art. 13 ust. 1 ustawy o rachunkowości księgi rachunkowe. Księgi rachunkowe prowadzone są komputerowo w siedzibie jednostki w systemie Progman Finanse DDJ w wersji 10.2.0. Firmy Wolters Kluwer, na który jednostka posiada licencję. Oświadczenie dyrektora jednostki dotyczące prowadzenia ksiąg rachunkowych **akta kontroli str. 268**. Przedłożone kontrolerowi dzienniki za okres od 1 do 31 grudnia 2014 r. o nazwie „Dziennik dokumentów „Budżet”, Dziennik dokumentów „RDW” spełniały wymogi określone w ustawie o rachunkowości tj. pozycje były kolejno numerowane, obroty liczone były w sposób ciągły narastająco od początku roku. Księgi rachunkowe oznaczone są nazwą jednostki, rodzajem księgi oraz nazwą programu komputerowego przy pomocy, którego są prowadzone, rokiem obrachunkowym, okresem, którego dotyczą oraz datą sporządzenia. Zapisy w księgach rachunkowych były kompletne i udokumentowane dowodami dopuszczonymi przez dyrektora jednostki do stosowania. Zapisy księgowe zawierały datę dokonania operacji gospodarczej, rodzaj, datę i numer identyfikacyjny dowodu stanowiącego podstawę zapisu, skrócona treść, kwotę i datę księgowania oraz wskazanie kont, na których zostały ujęte. Program za pomocą, którego prowadzone są księgi rachunkowe zapewnia automatyczną kontrolę ciągłości zapisów poprzez przenoszenie obrotów i sald. Obroty dziennika budżetu za grudzień bez kont pozabilansowych były zgodne z syntetycznym zestawieniem obrotów i sald za ww. miesiąc **Księgi rachunkowe budżetu za 2014 r. zostały zamknięte dnia 17-07-2015 r.**

Nieprawidłowości

a) Konto księgowe 130 „Rachunek bieżący jednostki” prowadzone było z naruszeniem zasad jego prowadzenia, które opisane zostało w instrukcji do zakładowego planu kont dla jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, która wprowadzona została Pismem Okólnym nr 1/2014 Prezydenta Miasta Poznania z dnia 2 stycznia 2014 r. Zgodnie z zapisem instrukcji do ww. konta wymagane jest prowadzenie analityki z podziałem na rachunek dochodów, rachunek wydatków. Ponadto cyt: *„jednostka budżetowa ma obowiązek prowadzić analitykę w przekroju podziałek klasyfikacji budżetowej planu finansowego (analitycznie w przekroju paragrafu)”*.¹

¹ Załącznik nr 1 do pisma okólnego Nr 1/2014 Kierownika Jednostki z dnia 02.01.2014 r. w sprawie wprowadzenia „Zasad (polityki) rachunkowości w Poznaniu.

b) W grudniu 2014 r. w celu zachowania czystości obrotów nie dokonywano technicznych zapisów ujemnych na koncie 130 „Rachunek bieżący jednostki” do zwrotów, błędnych zapisów, korekt, co jest niezgodne z zasadami funkcjonowania tego konta określonymi w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont (...). Zapis techniczny powinien wyglądać następująco:

Wn 130 „Rachunek bieżący jednostki” (kwota ze znakiem minus),

Ma 130 „Rachunek bieżący jednostki” (kwota ze znakiem minus).

c) W okresie objętym kontrolą nie sporządzano zbiorczego zestawienia obrotów i sald dzienników częściowych, czym naruszono postanowienia art. 14 ust. 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości. Zgodnie z zapisem cytowanego artykułu, jeżeli stosuje się dzienniki częściowe, grupujące zdarzenia według ich rodzajów, to należy sporządzić zestawienie obrotów tych dzienników za dany okres sprawozdawczy.

d) Księgi rachunkowe za 2014 r. zostały zamknięte z naruszeniem postanowienia § 18 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont (...). Zgodnie z zapisem cytowanego rozporządzenia cyt: (...) *„Ostateczne zamknięcie i otwarcie ksiąg rachunkowych jednostki i placówki kontynuującej działalność powinno nastąpić do dnia 30 kwietnia roku następnego”*(...). Z ustaleń kontroli wynika, że księgi rachunkowe za 2014 r. zostały zamknięte 17-07-2015 r.

e) W grudniu 2014 r. stwierdzono nieprawidłową klasyfikację wydatków strukturalnych. Do obszaru II „Społeczeństwo informacyjne” kod 11 „Technologie informacyjne i komunikacyjne” zakwalifikowano wydatek związany z aktualizacją stosowanych w jednostce programów. Taka kwalifikacja jest niezgodna z załącznikiem do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 10.03.2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji wydatków strukturalnych (Dz. U. 2010.44.255). Wskazany powyżej wydatek nie mieści się w katalogu kwalifikowanych wydatków.

f) Ewidencja księgową wpłat z tytułu żywienia dzieci prowadzona była na koncie 760 „Pozostałe przychody operacyjne” a powinna być na koncie 700 „Sprzedaż produktów i koszt ich wytworzenia”. Zgodnie z załącznikiem nr 1 do pisma okólnego Nr 1/2014 z dnia 02.01.2014 r. *„kryterium podziału przychodów uzależnia zaliczenie do określonej kategorii przychodów w zależności od ich bezpośredniego powiązania lub braku powiązania z podstawową działalnością jednostki”*².

² Załącznik nr 1 do pisma okólnego Nr 1/2014 Kierownika Jednostki z dnia 02.01.2014 r. w sprawie wprowadzenia „Zasad (polityki) rachunkowości w Poznaniu, str. 127-128.

Żywnienie dzieci w przedszkolu jest powiązane z podstawową działalnością jednostki.

g) Księgi rachunkowe w 2014 r. prowadzone były z naruszeniem zasad określonych w art. 24 ustawy z dnia 29 września, 1994 r. o rachunkowości. Sposób ich prowadzenia nie zapewniał rzetelności oraz poprawności sporządzenia wymaganych przepisami prawa sprawozdań, dotyczy sprawozdania Rb-34S, o którym mowa w art. 223 ust. 1 ustawy o finansach publicznych za okres od początku roku do dnia 31.12.2014 r. oraz sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego. Danych wykazanych w wyżej wymienionych sprawozdaniach nie można było uzgodnić z zapisami w księgach rachunkowych

15. Ocena funkcjonowania kontrolowanej jednostki. Mechanizmy kontroli w zakresie gospodarki finansowej

Przedłożona do kontroli polityka rachunkowości nie zawierała wszystkich elementów wymaganych art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości. Szczegóły opisano w **pkt 1.2.2.** W kontrolowanej jednostce obowiązują regulacje wewnętrzne dotyczące gospodarki finansowo - księgowej, które zostały wprowadzone zarządzeniami dyrektora jednostki. Kontroler ustalił, że mechanizmy kontroli w obszarze ksiąg rachunkowych działały w sposób nieskuteczny, w efekcie, czego stwierdzono naruszenia przepisów ustawy o rachunkowości w zakresie prowadzenia ksiąg rachunkowych. Sprawozdania budżetowe Rb-28S, Rb-WSa, sprawozdania z operacji finansowych sporządzone zostały w oparciu o dane wynikające z ksiąg rachunkowych. Sprawozdania Rb-27S, Rb-34S sporządzono z naruszeniem przepisów rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej. Ustalono w toku kontroli nieprawidłowości dotyczące nieprzestrzegania zapisów rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont (...) w zakresie ewidencji na kontach księgowych (dotyczy konta 130), a także nieprzestrzeganie zasad w zakresie ujmowania w księgach zapisów miały wpływ na zgodne ze stanem rzeczywistym przedstawienie w sprawozdaniach z wykonania dochodów i wydatków budżetu danych. W trakcie kontroli ustalono, że procedury w zakresie kontroli dowodów księgowych określone w uregulowaniach wewnętrznych wprowadzonych zarządzeniem dyrektora funkcjonowały prawidłowo. Skontrolowane dowody posiadały potwierdzenie przeprowadzenia kontroli formalno-rachunkowej, merytorycznej, zatwierdzone były do zapłaty przez upoważnione osoby, dowody księgowe zawierały potwierdzenie dokonania kontroli wstępnej potwierdzającej zgodność operacji gospodarczych i finansowych z planem finansowym. Dokumentacja dotycząca systemu kontroli obejmująca procedury,

instrukcje, wytyczne kierownictwa dostępna jest dla pracowników zobowiązanych do ich przestrzegania. Z ustaleń kontroli wynika, iż w jednostce istnieje konieczność usprawnienia mechanizmów kontroli, gdyż stwierdzone nieprawidłowości w pewnym zakresie były konsekwencją ich nieskuteczności lub niewłaściwego funkcjonowania

16. Ustalenia kontroli wykazały następujące nieprawidłowości

1. W wyniku analizy wprowadzonej do stosowania polityki rachunkowości w Przedszkolu nr 87 stwierdzono naruszenie postanowienia art. 10 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości poprzez brak zapisu dotyczącego metod wyceny aktywów, tzn. należności, materiałów i zapasów, środków pieniężnych na rachunkach bankowych i w kasie, nie opisano zasady wyceny pasywów oraz zasad ustalania wyniku finansowego. Naruszono postanowienia art. 10 ust. 1 pkt 3 i 3 c cytowanej powyżej ustawy, ponieważ kierownik jednostki w polityce rachunkowości nie ustalił techniki prowadzenia ksiąg rachunkowych oraz nie określił wersji oprogramowania i daty jego eksploatacji.

2. Nieprawidłowo zakwalifikowane zostały grunty, które jednostka otrzymała i przyjęła na stan w 2011 r. Z zapisów w księdze środków trwałych wynika, że grunty zakwalifikowano do Grupy I do której zalicza się budynki i lokale, spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego oraz spółdzielcze prawo do lokalu niemieszkalnego. Zgodnie z klasyfikacją rodzajową środków trwałych, wprowadzoną rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2010 r. w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych (Dz. U. Nr 242, poz. 1622) i postanowieniami zawartymi w jej pkt 1.3. „Podział rodzajowy i zasady klasyfikowania środków trwałych” część I „Objaśnienia wstępne” grunty winny być zakwalifikowane do Grupy 0 o nazwie „Grunty”.

3. Na dzień 31.12.2014 r. stwierdzono niezgodność pomiędzy księgą inwentarzową prowadzoną do środków trwałych i kontem 011, „Środki trwałe” na kwotę 51 470,00 zł. Powyższe narusza przepis art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości w związku z przepisami art. 24 ust. 2 cytowanej powyżej ustawy.

4. W sprawozdaniu Rb-27S sporządzonym za okres od początku roku do dnia 31.12.2014 r. w kolumnie „Dochody otrzymane” wykazano dane liczbowe niezgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Wykazanie danych niezgodnych z ewidencją księgową pozostaje w sprzeczności z zapisem § 3 ust. 5 załącznika nr 39 do rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2014 Nr 119 ze zmianami) oraz § 9 ust. 1 i 2 cytowanego powyżej rozporządzenia.

5. Sprawozdanie Rb-34S za okres od 01.01.2014 r. do 31.12.2014 r. zostało sporządzone z naruszeniem § 9 ust 1 i 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. 2014.119). Dane liczbowe wykazane ww. sprawozdaniu w § 0830 „Wpływy z usług” są niezgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. W sprawozdaniu wykazano kwotę 108 142, 78 zł natomiast z ewidencji księgowej wynika kwota 112 628,44zł (**różnica 4 485,66zł**).

6. W wystawianych przez jednostkę wewnętrznym fakturach sprzedaży nie wskazano podstawy prawnej dającej prawo jednostce do zwolnienia z podatku VAT, czym naruszono postanowienia art. 106e ust. 1 pkt 19a ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. 2011.177.1054 j.t.).

7. Naruszono postanowienia art. 44 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych dokonując nieuzasadnionych przesunięć pomiędzy rachunkami bankowymi środków finansowych. Z rachunku bieżącego jednostki „**przesunięto**” od stycznia do października 2014 r. ogółem 24 000,00zł. Podstawą prawną do dokonywania wydatków publicznych jest plan finansowy jednostki, który nie przewiduje nieuzasadnionych przesunięć między rachunkami bankowymi. Ustawa o finansach publicznych nie daje umocowania jednostkom budżetowym do „**przesuwania**” środków w szczególności przeznaczania ich na inny cel niż wskazany w planie finansowym jednostki. Podejmując decyzję o przesunięciu środków pomiędzy rachunkami bankowymi, dyrektor jednostki dokonał wydatkowania środków z przekroczeniem zakresu upoważnienia.

8. Z rachunku bieżącego jednostki dokonano wypłaty świadczeń dla pracowników, które jednostka otrzymała od administratora prowadzącego obsługę ZFŚS. Środki od administratora zostały przekazane na konto placówki zgodnie z postanowieniem § 11 umowy w sprawie prowadzenia wspólnej działalności socjalnej zawartej w dniu 01.10.2013 r. Obecnie obsługa finansowa funduszu prowadzona jest w siedzibie Przedszkola nr 87.

9. Konto księgowe 130 „Rachunek bieżący jednostki” prowadzone było z naruszeniem zasad jego prowadzenia, które opisane zostało w instrukcji do zakładowego planu kont dla jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, która wprowadzona została Pismem Okólnym nr 1/2014 Prezydenta Miasta Poznania z dnia 2 stycznia 2014 r. Zgodnie z zapisem instrukcji do ww. konta wymagane jest prowadzenie analityki z podziałem na rachunek dochodów rachunek wydatków. Ponadto cyt: „*jednostka budżetowa ma obowiązek prowadzić analitykę w przekroju podziałek klasyfikacji budżetowej planu finansowego (analitycznie w przekroju paragrafu)*”.

10. W grudniu 2014 r. w celu zachowania czystości obrotów nie dokonywano technicznych zapisów ujemnych na koncie 130 „Rachunek bieżący jednostki” do zwrotów, błędnych

zapisów, korekt, co jest niezgodne z zasadami funkcjonowania tego konta określonymi w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont (...). Zapis techniczny powinien wyglądać następująco:

Wn 130 „Rachunek bieżący jednostki” (kwota ze znakiem minus),

Ma 130 „Rachunek bieżący jednostki” (kwota ze znakiem minus).

11. W okresie objętym kontrolą nie sporządzano zbiorczego zestawienia obrotów i sald dzienników częściowych, czym naruszono postanowienia art. 14 ust. 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości. Zgodnie z zapisem cytowanego artykułu, jeżeli stosuje się dzienniki częściowe, grupujące zdarzenia według ich rodzajów, to należy sporządzić zestawienie obrotów tych dzienników za dany okres sprawozdawczy.

12. Księgi rachunkowe za 2014 r. zostały zamknięte z naruszeniem postanowienia § 18 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont (...). Zgodnie z zapisem cytowanego rozporządzenia cyt: (...) *„Ostateczne zamknięcie i otwarcie ksiąg rachunkowych jednostki i placówki kontynuującej działalność powinno nastąpić do dnia 30 kwietnia roku następnego”*(...).

13. W grudniu 2014 r. stwierdzono nieprawidłową klasyfikację wydatków strukturalnych. Do obszaru II „Społeczeństwo informacyjne” kod 11 „Technologie informacyjne i komunikacyjne” zakwalifikowano wydatek związany z aktualizacją stosowanych w jednostce programów. Taka kwalifikacja jest niezgodna z załącznikiem do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 10.03.2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji wydatków strukturalnych (Dz. U. 2010.44.255). Wskazany powyżej wydatek nie mieści się w katalogu kwalifikowanych wydatków.

14. Ewidencja księgowa wpłat z tytułu żywienia dzieci prowadzona była na koncie 760 „Pozostałe przychody operacyjne” a powinna być na koncie 700 „Sprzedaż produktów i koszt ich wytworzenia”. Zgodnie z załącznikiem nr 1 do pisma okólnego Nr 1/2014 z dnia 02.01.2014 r. *„kryterium podziału przychodów uzależnia zaliczenie do określonej kategorii przychodów w zależności od ich bezpośredniego powiązania lub braku powiązania z podstawową działalnością jednostki”*. Żywienie dzieci w przedszkolu jest powiązane z podstawową działalnością jednostki.

15. Księgi rachunkowe w 2014 r. prowadzone były z naruszeniem zasad określonych w art. 24 ustawy z dnia 29 września, 1994 r. o rachunkowości. Sposób ich prowadzenia nie zapewniał rzetelności oraz poprawności sporządzenia wymaganych przepisami prawa sprawozdań, dotyczy sprawozdania Rb-34S, o którym mowa w art. 223 ust. 1 ustawy o finansach publicznych za okres od początku roku do dnia 31.12.2014 r. oraz sprawozdania

Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego. Danych wykazanych w wyżej wymienionych sprawozdaniach nie można było uzgodnić z zapisami w księgach rachunkowych.

Biorąc pod uwagę przedstawione wyżej nieprawidłowości, w celu ich usunięcia polecam

1. Politykę (zasady) rachunkowości uzupełnić o brakujące zapisy, wynikające z art.10 ust. 1 pkt 2 oraz pkt 3 i 3 c ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.
2. Środki trwale kwalifikować zgodnie z zasadami zawartymi w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2010 r. w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych (Dz. U. Nr 242, poz. 1622) i postanowieniami zawartymi w jej pkt 1.3. „Podział rodzajowy i zasady klasyfikowania środków trwałych” część I „Objaśnienia wstępne”.
3. Zgodnie z postanowieniem art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości na koniec okresu sprawozdawczego dokonywać uzgodnień zapisów na kontach księgi głównej z kontami ksiąg pomocniczych.
4. Sprawozdania budżetowe Rb-27S oraz Rb-34S sporządzać zgodnie z wytycznymi rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2014 Nr 119 ze zmianami) określonymi w § 9 ust. 1 i 2 cytowanego rozporządzenia. W sprawozdaniach wykazywać dane liczbowe wynikające z ewidencji księgowej.
5. W wystawianych wewnętrznych fakturach sprzedaży wskazywać podstawę prawną dającą prawo jednostce do zwolnienia, zgodnie z postanowieniem art. 106e ust. 1 pkt 19a ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. 2011.177.1054 j.t.).
6. W zakresie wydatkowania środków publicznych ściśle przestrzegać postanowienia art. 44 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.
7. Konto księgowe 130 „Rachunek bieżący jednostki” prowadzić zgodnie z zasadami jego prowadzenia, które opisane zostały w instrukcji do zakładowego planu kont dla jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, która wprowadzona została Pismem Okólnym nr 1/2014 Prezydenta Miasta Poznania z dnia 2 stycznia 2014 r. oraz zgodnie z załącznikiem nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont (...).
8. W celu zachowania czystości obrotów na koncie 130 „Rachunek bieżący jednostki” dokonywać technicznych zapisów ujemnych do zwrotów, błędnych zapisów, korekt zgodnie z zasadami funkcjonowania tego konta określonymi w załączniku nr 3 do

rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont (...).

9. Zgodnie z postanowieniem art. 14 ust. 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości sporządzać zbiorcze zestawienie obrotów i sald dzienników częściowych.
10. Księgi rachunkowe zamykać zgodnie z postanowieniem § 18 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont (...). Zgodnie z zapisem cytowanego rozporządzenia cyt: (...) „Ostateczne zamknięcie i otwarcie ksiąg rachunkowych jednostki i placówki kontynuującej działalność powinno nastąpić do dnia 30 kwietnia roku następnego”(...).
11. W zakresie klasyfikacji wydatków strukturalnych stosować się do obowiązujących przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 10.03.2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji wydatków strukturalnych (Dz. U. 2010.44.255).
12. Ewidencję księgową wpłat z tytułu żywienia dzieci prowadzić na koncie 700 „Sprzedaż produktów i koszt ich wytworzenia”. Zgodnie z załącznikiem nr 1 do pisma okólnego Nr 1/2014 z dnia 02.01.2014 r. Prezydenta Miasta Poznania „*kryterium podziału przychodów uzależnia zaliczenie do określonej kategorii przychodów w zależności od ich bezpośredniego powiązania lub braku powiązania z podstawową działalnością jednostki*”. Żywienie dzieci w przedszkolu jest powiązane z podstawową działalnością jednostki.
13. Księgi rachunkowe prowadzić zgodnie z zasadami opisanymi w art. 24 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

Wystąpienie pokontrolne zakończone

Zgodnie z § 37 ust.1 zarządzenia nr 873/2012/P Prezydenta Miasta Poznania z dnia 21.12.2012 r. oraz art. 33 ust.6 w związku z art. 34 a ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, Dyrektor jednostki obowiązany jest do poinformowania Prezydenta Miasta Poznania za pośrednictwem Biura Audytu Wewnętrznego i Kontroli o wykonaniu zawartych w wystąpieniu pokontrolnym poleceń lub przyczynach ich niewykonania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości w terminie 30 dni.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z § 37 ust. 2 ww. zarządzenia, *jeżeli w przekonaniu otrzymującego wystąpienie pokontrolne zawarte w wystąpieniu pokontrolnym polecenie jest niezgodne z prawem albo zawiera znamiona omyłki, to powinien niezwłocznie przedstawić swoje zastrzeżenia wydającemu. W razie pisemnego ich potwierdzenia, powinien je wykonać, zawiadamiając Prezydenta. Nie wolno wykonać polecenia lub zalecenia, którego wykonanie prowadziłoby do popełnienia przestępstwa, wykroczenia lub groziłoby niepowetowanymi stratami*".

Prezydent Miasta Poznania

Jacek Jaśkowiak

/-/